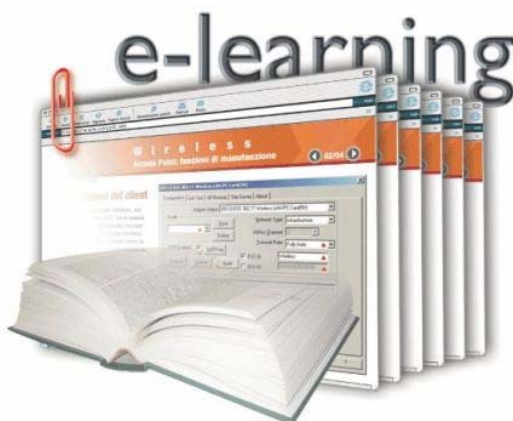

e-Learning กับการลดช่องว่างทางการศึกษา

ทศพนธ์ นรทัตษ์

thossaphol@ictforall.org

ชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อความเท่าเทียมกัน (ICT for All Club)

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ทำให้รูปแบบของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ที่มีได้เป็นอุปสรรคสำหรับการศึกษาอีกต่อไป ผู้คนจากทั่วทุกมุมโลกสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ ย่อมสามารถเรียนจากที่บ้านหรือที่ทำงานได้ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเข้านั่งเรียนในชั้นเรียนเฉกเช่นในอดีต นั้นหมายความว่าคนจากซีกโลกหนึ่งก็สามารถเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกในอีกซีกโลกหนึ่งได้โดยไม่ต้องเดินทางไปนั่งเรียนจริงๆ ณ ประเทศที่มหาวิทยาลัยนั้นตั้งอยู่ ทำให้ e-Learning กำลังเป็นกระแสหลักของรูปแบบการศึกษาในอนาคตที่มีแนวโน้มจะเป็นโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยเสมือน(Virtual School/University) มากยิ่งขึ้น นั่นก็หมายความว่าช่องว่างทางการศึกษาของมนุษยชาติกำลังจะลดต่ำลง จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่สามารถรับเข้าศึกษาได้อาจไม่เป็นข้อจำกัดอีกต่อไป หากแต่ความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบของผู้เรียนเองที่จะเป็นตัวกำหนดว่าเขาจะสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษาได้หรือไม่

e-Learning คืออะไร

ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน ได้กล่าวถึง e-Learning หรือการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ตไว้ใน “หนังสืออินเทอร์เน็ตกับการประยุกต์ทุกด้านที่ท่านควรรทราบ (108 อี้นี้ อี้นั้น จากอี้ออกชั่น ถึงอีชู)” ความว่า e-Learning คือ รูปแบบการศึกษาที่นักเรียนและอาจารย์ไม่ได้อยู่ในสถานที่และเวลาเดียวกัน แต่สอนโดยผ่านสื่อต่างๆ อาจจะเรียกว่า การศึกษาทางไกล(Distance Education) การเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Learning) การศึกษาออนไลน์ (Online Learning)

ประวัติวิวัฒนาการ e-Learning

- เริ่มแรกเป็นการเรียนโดยใช้จดหมาย ผู้เรียนและผู้สอนสื่อสารโดยใช้จดหมาย

- ให้บริการผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ภายในมหาวิทยาลัยเปิด
- เริ่มมีการศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ กระจายภาพและเสียง
- การศึกษาทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้บริการอินเทอร์เน็ตทุกรูปแบบให้สามารถสื่อสารได้ทั้งภาพเสียง โปรแกรมบทเรียน

ข้อดีและข้อเสียของ e-Learning

ข้อดี	ข้อเสีย
<ul style="list-style-type: none"> • เสียค่าใช้จ่ายน้อย • สามารถจัดเวลาเรียนได้ด้วยตนเอง • ใช้เวลาเรียนน้อยกว่าการศึกษาในโรงเรียน • เนื้อหาวิชาถูกต้องไม่คลาดเคลื่อน • สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา • เนื้อหาทันสมัยมีการปรับปรุงอยู่เสมอ • มีข้อมูลมากทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> • ต้องมีอุปกรณ์สำหรับผู้เรียนและผู้สอน • ใช้เวลามากในการตรวจผลการเรียน • ต้องฝึกความรู้ด้านเทคโนโลยีให้ผู้เรียนและผู้สอน • ไม่มีความผูกพันระหว่างอาจารย์และลูกศิษย์ • ไม่มีโอกาสพบเพื่อนร่วมชั้นเรียน • ต้องมีความรับผิดชอบมากกว่าการเรียนปกติ

ตัวอย่างเว็บไซต์ e-Learning

- www.elearning.au.edu อินเทอร์เน็ตทางไกลของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สามารถเข้าสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับวิชาที่เปิดสอนผ่านอินเทอร์เน็ต
- www.epals.com เป็นเว็บเชื่อมกับห้องเรียนออนไลน์ 74,599 ห้องเรียน มีนักเรียนและครูเข้ามาเสริมทักษะการเรียนรู้ภายในเว็บกว่า 4.5 ล้านคนจาก 80 ประเทศทั่วโลก

แนวโน้มของ e-Learning น่าจะมุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษา การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งการนำสื่อหลายๆ ชนิด มาใช้ในลักษณะบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการศึกษาได้มากที่สุด

บิดาแห่งการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย (Father of Thai E-Learning)

นับเป็นความภาคภูมิใจของคนไทยที่ **ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน** (Prof.Dr. Srisakdi Charmonman) ได้รับรางวัลเกียรติยศในฐานะ "บิดาอีเลิร์นนิ่งไทย" ผู้ประสบความสำเร็จอย่างเด่นชัด เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2549 จากศูนย์ชีวประวัตินานาชาติ (International Biographical Centre) เคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ และได้รับรางวัลสรรเสริญคุณงามความดีในฐานะ "บิดาอีเลิร์นนิ่งไทย" เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2549 จากศูนย์ชีวประวัตินานาชาติ เคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ โดยก่อนหน้านั้นท่านได้รับการขนานนามว่า "บิดาอินเทอร์เน็ตไทย" โดยหนังสือพิมพ์

Bangkok Post เมื่อพ.ศ. 2541 นิตยสาร GM นิตยสาร Smart Job นิตยสาร Image นิตยสาร Yuppie และหนังสือพิมพ์ The Nation

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2552) ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน มีอายุ 72 ปี ในโอกาสถือดีดเลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พรรณราย ชันชกิจ) รองเลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รักษาราชการแทนเลขาธิการสภาที่ปรึกษาฯ (เยาวลักษณ์ สุขวิวัฒน์พร) ในนามสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้เขียน ในนามชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อความเท่าเทียมกัน (Information and Communication Technology for All Club) ได้เข้าอวยพรเนื่องในวันคล้ายวันเกิดครบรอบ 72 ปี 3 มีนาคม 2552 เมื่อวันพุธที่ 25 กุมภาพันธ์ 2552 ณ อาคารศรีศักดิ์ จามรมาน สถานเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาเขตบางนา

(ซ้าย) พรรณราย ชันชกิจ อดีตเลขาธิการสภาที่ปรึกษาฯ (กลาง) ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน (ขวา) เยาวลักษณ์ สุขวิวัฒน์พร รองเลขาธิการฯ รักษาราชการแทนเลขาธิการสภาที่ปรึกษาฯ และผู้เขียน

แม้ในวันที่ย้ายจะล่วงเลยมามากแล้ว แต่อาจารย์ก็ไม่เคยที่หยุดทำงานเพื่อให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้าน e-Learning กับสังคม ท่านยังบรรยายพิเศษ สอนหนังสือ และดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และ ประธานผู้บริหารวิทยาลัยการศึกษาทางไกลอินเตอร์เน็ต

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (College of Internet Distance Education, Assumption University--
www.elearning.au.edu) รวมทั้ง นายกสมาคมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
และมีเกียรติคุณและประวัติการยกย่องของท่านอาจารย์ โดยสังเขป ดังนี้

- ศ.ดร.ศรีศักดิ์ สำเร็จการศึกษาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (โยธา) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ชลศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ สปอ. (สถาบันเทคโนโลยี
แห่งเอเชีย ในปัจจุบัน) และวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2507 คนไทยคนแรกที่สามารถศึกษาระดับปริญญาเอกด้านไอที (Ph.D. in
Computations) สถาบันเทคโนโลยีแห่งจอร์เจีย, สหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2513 คนไทยคนแรกที่ใช้อินเทอร์เน็ต ตั้งแต่อินเทอร์เน็ตแรกมีในสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2516 คนไทยคนแรกที่ทำ e-Learning ในฐานะศาสตราจารย์เต็มขั้น (Full Professor) ที่
มหาวิทยาลัยแห่งรัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2511-2516 คนไทยคนแรกที่เป็นผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัยคอมพิวเตอร์ (Director of
Graduate Studies in Computer Science) มหาวิทยาลัยมิชิซูรี สหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2524 บุรุษคอมพิวเตอร์แห่งปีอาเซียน (Asian Computer Man of the Year 1981) โดย
วารสารคอมพิวเตอร์เอเชียในฮ่องกง
- พ.ศ. 2531 คนไทยคนแรกที่เป็น ศาสตราจารย์ ระดับ 11 (10 ปี) ด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
- พ.ศ. 2541 ได้รับขนานนามเป็น “บิดาอินเทอร์เน็ตไทย” โดยบางกอกโพสต์ และนิตยสาร
หลายฉบับ
- พ.ศ. 2545 เป็นผู้ก่อตั้ง เป็นประธานกรรมการและเป็นประธานผู้บริหารหรือ ซีอีโอ (Chief
Executive Officer) วิทยาลัยการศึกษาทางไกลอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
- พ.ศ. 2545 เป็นผู้ร่างกฎหมายอีเลิร์นนิ่งฉบับแรกของไทย ซึ่งต่อมาได้รับการปรับปรุง
แก้ไขและประกาศใช้อย่างเป็นทางการในราชกิจจานุเบกษา เมื่อตุลาคม 2548
- พ.ศ. 2547 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สร้างอาคาร “ศรีศักดิ์ จามรมาน สถานเทคโนโลยี
สารสนเทศ” ให้เป็นเกียรติ มี 12 ชั้น 12,000 ตารางเมตร มีคอมพิวเตอร์กว่า 1,000 เครื่อง มีห้องวีดีโอ
คอนเฟอร์เรนซ์ มีศูนย์ผลิตสื่อการสอนทางวิทยุและโทรทัศน์ มีศูนย์ผลิตสื่อการสอนแบบสิ่งพิมพ์ ฯลฯ
- พ.ศ. 2549 เป็นผู้อำนวยการหลักสูตรระดับปริญญาแบบ e-Learning หลักสูตรแรกของ
ประเทศไทย คือ มหาบัณฑิตการจัดการ (Master of Science in Management) ที่
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

นอกจากนี้ ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน ยังมีผลงานทางวิชาการจำนวนมาก โดยแต่งตำรา หนังสือ
และบทความรวมกว่า 1,300 เรื่อง เป็นผู้บรรยายในประเทศต่างๆ กว่า 30 ประเทศ ตลอดจนเป็นผู้
ดำเนินรายการให้ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ อาทิ
รายการ “อินเทอร์เน็ตไอทีกับศรีศักดิ์ จามรมาน” AM 819 kHz ทุกวันจันทร์ เวลา 14.10-15.00 น.
รายการ “สนทนาภาษาไอทีกับศรีศักดิ์ จามรมาน” FM 92.50 MHz และ AM 891 kHz ทุกวันอังคาร

เวลา 10.10-11.00 น. และรายการ "อินเทอร์เน็ตไอทีกับศรีศักดิ์ จามรมาน" UBC ช่อง DLTV9 และช่อง DSTV89 ทุกวันอาทิตย์ เวลา 12.00-13.00 น. [ดูเพิ่มเติมได้ที่ www.charm.au.edu]

บทบาทของ e-Learning ต่อการลดช่องว่างทางการศึกษา

การศึกษายังคงมีช่องว่างและความแตกต่างในการเรียนรู้ระหว่างคนในเมืองกับชนบท คนรวยกับคนจน รวมถึงผู้พิการเนื่องด้วยความไม่พร้อมในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา e-Library จึงเข้ามา มีบทบาทสำคัญต่อการลดช่องว่างทางการศึกษาในสังคม โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2549 ได้กำหนดให้หมิ่นโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษาอย่างทั่วถึงและทัดเทียมกันทุกเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายอย่างมีระบบ ภายใต้กรอบการดำเนินงานที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มคุณภาพของการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

นอกจากนี้ แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556 ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่การเรียนรู้ต่างๆ สำหรับผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ เช่น หนังสือเสียงในระบบ DAISY สื่อการเรียนรู้สำหรับผู้พิการทางการได้ยิน เป็นต้น

ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน กล่าวว่า "เชื่อแน่ว่าภายใน 10 ปี จำนวนนักเรียนจะยังมีความนิยมการเรียนในลักษณะ e-Learning นี้มากขึ้น เพราะระบบการเรียนทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้คนสามารถเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากขึ้น อย่างคนที่ทำงานไม่เป็นเวลา คนทำงานโรงแรม สายการบิน หรือคนที่ไม่มีโอกาสเรียนอย่างคนที่ตั้งครุภักก็สามารถเรียนได้ การเรียนแบบนี้จึงเป็นการขยายโอกาสการศึกษามาก ที่สำคัญค่าใช้จ่ายก็ไม่แตกต่างกับการศึกษาในระบบปกติมาก และอาจจะน้อยกว่าด้วยซ้ำ"

มีรายงานจากสหรัฐอเมริกาว่าร้อยละ 90 ของมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ในสหรัฐอเมริกาได้มีการเปิดสอนแบบ e-Learning แล้ว และนักศึกษากว่าร้อยละ 50 จะศึกษาแบบ e-Learning เพราะมีความสะดวกสบายกว่าการศึกษาในห้องเรียน อาทิ สามารถเรียนเต็มเวลาและทำงานเต็มเวลาไปพร้อมๆ กัน จะฟังคำบรรยายเมื่อใดก็ได้ ไม่ต้องขับรถไปที่ห้องเรียน และสามารถติดต่อสื่อสารกับอาจารย์และเพื่อนนักศึกษาได้วันละ 24 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 7 วัน เป็นต้น

ผศ.เกษม สุริยวงศ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ กล่าวถึงประโยชน์ของ e-Learning ต่อวงการการศึกษาไว้ว่า สิ่งนี้จะช่วยสร้างช่องทางการขยายการศึกษามากขึ้น เกิดการทำงานภายใต้แนวคิดมหาวิทยาลัย 24 ชั่วโมง ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมทางการศึกษาตลอดเวลา 24 ชั่วโมง สร้างรูปแบบของความร่วมมือทางการศึกษาหรือเครือข่ายการศึกษาที่หลากหลายขึ้น ช่วยลดค่าใช้จ่าย โดยจะเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน ในลักษณะตลาดการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถรับข้อมูลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหลากหลายแง่มุม เช่น รายละเอียดของหลักสูตร ข้อมูลอาจารย์ผู้สอน รวมถึงยังสามารถให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดการศึกษานั้นๆ ได้โดยตรงอีกด้วย และได้รับความสะดวกในการศึกษา เพราะสามารถนั่งเรียนอยู่ที่บ้านหรือที่ใด ๆ ทั่วโลกที่มีอินเทอร์เน็ต

สารานุกรมเสรีออนไลน์ (Wikipedia) ระบุถึงประโยชน์ของ e-Learning ว่าประกอบด้วย (1) **ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Reducing environmental impact)** เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องออกเดินทางไปยังมหาวิทยาลัย ทำให้ลดการใช้พลังงาน ลดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ซึ่งเป็นตัวการสำคัญของการเกิดภาวะเรือนกระจกซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อน นอกจากนี้ e-Learning ยังช่วยลดการใช้เอกสารที่เป็นกระดาษ เพราะการจดบันทึกและการประเมินผลถูกกระทำผ่านคอมพิวเตอร์ e-Learning จึงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) **สร้างคุณภาพทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน (Quality education, made affordable)** เนื่องจากเนื้อหา หรือ Course ware ในระบบ e-Learning สามารถใช้งานร่วมกันได้ หรือซื้อขาย แลกเปลี่ยนกันได้ ทำให้สถาบันการศึกษาต่างๆ สามารถหา Course ware ที่จัดทำโดยอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญระดับโลกมาใช้ในการเรียนการสอนได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับประเทศกำลังพัฒนา หรือด้อยพัฒนาที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของตนให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล (3) **สะดวกและยืดหยุ่นต่อตัวผู้เรียน (Convenience and flexibility to learners)** ในหลายๆ เนื้อหาของระบบ e-Learning จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนเวลาใดก็ได้ (Available 24x7) ตามที่ผู้เรียนสะดวก จะเกิดความสะดวกต่อผู้เรียนในการวางแผนการเรียน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่างความสำเร็จของ e-Learning (Success Stories)

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2548 ได้มีประกาศรับรองวิทยฐานะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาด้วย e-Learning ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 120ง หน้า 8-11 (ซึ่ง ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน ได้มีส่วนสำคัญในการผลักดันและยกร่างประกาศกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว) และเมื่อเดือนมกราคม 2549 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เป็นสถาบันการศึกษาแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดหลักสูตรที่สอนด้วย e-Learning เต็มรูปแบบในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ในส่วนของการสอบนั้นผู้เรียนต้องเข้าสอบที่สถาบัน หรือที่สถาบันจัดให้ตามที่ผู้เรียนสะดวก เช่น ในมหาวิทยาลัย ศูนย์สอบโรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา ศูนย์สอบโรงเรียนมงฟอร์ต หรือศูนย์สอบในต่างประเทศ

นอกจากนี้ ในการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญา เช่น **โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี** ได้เปิดสอนด้วย e-Learning เต็มรูปแบบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.ภาคสมทบ) ได้แก่ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบัญชี และการตลาด ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่สำหรับเยาวชนที่อยากเรียน แต่ไม่สะดวกเรื่องเวลาและสถานที่

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย(Thai Cyber University: TCU) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (www.thaicyberu.go.th/) เปิดเรียนออนไลน์ ทั้งวิชาเรียนตามอัธยาศัย หลักสูตรประกาศนียบัตร หลักสูตรปริญญาตรี และหลักสูตรปริญญาโท TCU จึงเป็นสรรพวิทยาการ (มหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์รวมของสรรพวิทยาการ) ศูนย์กลางการศึกษาผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ครอบคลุมการศึกษาในทุกระบบ ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non Formal Education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (In-Formal Education) ที่ประชาชนทุกคน สามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้ได้ มีระบบการเทียบโอนความรู้จากการศึกษาในแต่ละ

ระบบ เพื่อให้ผู้ที่เข้ารับการศึกษาระบบหนึ่ง สามารถจะเทียบโอนความรู้ เข้าสู่การศึกษาในอีกระบบหนึ่งได้ ตามเงื่อนไขและข้อกำหนด ซึ่งจะเป็นการบูรณาการ การศึกษาทุกระบบเข้าด้วยกัน เกิดเป็นระบบการศึกษาที่รองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน มีความยืดหยุ่น ต่อเนื่อง และเสริมกัน มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับตามหลักมาตรฐาน

วิทยาลัยการศึกษาทางไกลอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (College of Internet Distance Education, Assumption University--www.elearning.au.edu) สถาบันการศึกษาแรกของโลกที่เปิดสอนหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิธีวิทยาการเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (Ph.D. in eLearning Methodology) ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 มีผู้สมัครเรียนจาก 30 ประเทศทั่วโลก อาทิ สหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ เยอรมนี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เป็นต้น และได้เปิดสอนหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ (Master of Science in Management) และสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (Master of Science in Information and Communication Technology)

โครงการเตรียมความพร้อมวิชาพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาจุดเสี้ยวภาคได้ด้วย e-learning (<http://south.psu.ac.th/>) โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร่วมกับโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

LEARN Online (www.learn.in.th) สถาบันพัฒนาวิชาชีพ ศูนย์บริหารจัดการเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นระบบการเรียนการสอนเสมือน (Virtual Learning) ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการฝึกอบรมระยะสั้น รวมถึงการสร้างประสบการณ์จริงในการศึกษาวิจัยผ่าน e-Learning มาตั้งแต่ พ.ศ. 2542 เช่น วิทยาลัยไซเบอร์ ประกอบด้วยหลักสูตรที่สามารถรับหน่วยกิตจากมหาวิทยาลัยที่มีความร่วมมือและหลักสูตรที่เหมาะสมกับนักศึกษา

การพัฒนาข้าราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (<http://www.chulaonline.com/ocsc.asp>) รับผิดชอบโครงการโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) โดยมีหลักสูตรอบรมออนไลน์ที่เป็นความต้องการร่วมของส่วนราชการเพื่อเพิ่มศักยภาพข้าราชการให้สามารถปฏิบัติงานภายใต้ระบบบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ชุดหลักสูตรการเขียนหนังสือราชการ หลักสูตรการวางแผนกลยุทธ์ และการวิเคราะห์โครงการ ชุดหลักสูตรการพัฒนากระบวนทัศน์ และคุณลักษณะข้าราชการ ชุดหลักสูตรการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย หลักสูตรการเสริมสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและภาษา ชุดหลักสูตรการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อรองรับระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทนใหม่

บทส่งท้าย

e-Learning ได้มีบทบาทสำคัญต่อการลดช่องว่างทางการศึกษาในสังคมอย่างเห็นได้ชัด แม้ว่าในปัจจุบันจะเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านระหว่างการศึกษาในรูปแบบเดิมไปสู่การศึกษาแบบ e-Learning อย่างเต็มรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจาก e-Learning เองก็ต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานด้านอินเทอร์เน็ตในการเข้าไปใช้งาน ดังนั้น หากจะส่งเสริมให้ e-Learning ประสบความสำเร็จในการลดช่องว่าง สร้าง

โอกาสทางการศึกษาแก่คนในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกันแล้ว ภาครัฐจะต้องจัดให้มีโครงข่ายเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ของประเทศโดยคิดค่าบริการที่ไม่สูงมากนัก เช่นเดียวกับกรณีการให้บริการไฟฟ้า

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ศ.ดร.ศรีศักดิ์ จามรมาน เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนบทความนี้

อ้างอิง

- ศรีศักดิ์ จามรมาน, ศ.ดร. ผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อสังคมไทย. กรุงเทพฯ : เครือข่ายสหวิทยาการแห่งราชบัณฑิตยสถาน, 2550. _____ . ผู้นำไอส์ปีด. กรุงเทพฯ : ฐานบุ๊คส์, 2551.
- E-Learning เทคโนโลยีเชิงระบบในการพัฒนาบทเรียนโดยใช้ WBI. <http://school.net.th/library/create-web/10000/technology/10000-10070.html> ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- <http://en.wikipedia.org/wiki/E-learning> ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- <http://south.psu.ac.th/> ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- <http://www.charm.au.edu> ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- <http://www.charm.au.edu/eBook/InternetImpactBook/pdf/Chapter06.pdf> ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- http://www.eeverything.info/_ThailT/index.htm ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- <http://www.elearning.au.edu/> ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- <http://www.ocsc.go.th/ocsccms/frontweb/view.jsp?categoryID=CAT0000513> ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- http://www.onec.go.th/plan/surang/s_shortplan/shortplan.pdf ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.
- <http://www.thaicyperu.go.th/> ค้นคืนเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2552.